

ת"פ 5239/01/17 - מדינת ישראל נגד ח'אלד יאגי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 5239-01-17 ישראל נ' יאגי(עציר)

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המאשימה:
מדינת ישראל
נגד
הנאשם:
ח'אלד יאגי

החלטה

רקע

ביום 10.12.19, החליט בית המשפט על העברת חלק מנוהל יחידת דרור בשב"ס (להלן: "הנוהל"), לעיון ב"כ הנאשם. ביצוע ההחלטה עוכב עד ליום 12.12.19, ובאותו מועד הודיעה המאשימה כי הוטל חסיון מלא על הנוהל. למחרת היום הוגשה עתירה להסרת החסיון, לגביה התקיים ביום 8.1.20, חלקו במעמד צד אחד. בסוף הדיון, איפשר בית המשפט למאשימה לשקול שוב את עמדתה בטרם קבלת החלטה. ביום 16.1.20, הודיעה המאשימה כי היא מסכימה להעביר לעיון ב"כ הנאשם את חלקי הנוהל, כפי שנקבע בהחלטה מיום 10.12.19. לצד זאת, עתרה המאשימה לאפשר לב"כ הנאשם לעיין בנוהל, לרשום את הערותיה, אך לא להעביר עותק ממנו לידיה, לגביו נותר החסיון. המאשימה הדגישה כי צמצום זכות ההעתיקה לא תיפגע בזכות הנאשם להליך הוגן.

ב"כ הנאשם טענה, כי זכות ההעתיקה היא זכות דיונית במהותה ואינה זכות המשמשת ל"נוחות" ההגנה. עוד הוסיפה, כי הסכמת המאשימה לאפשר עיון בנוהל כמוה כוויתור על תעודת החסיון, וכן כי המאשימה לא הציגה כל שיקול למניעת זכות ההעתיקה.

דיון והכרעה

בהתאם להחלטה מיום 10.12.19, חלקים נרחבים בנוהל נמצאו רלוונטיים להגנת הנאשם. לפיכך, נקבעה זכותו לקבל חלקים אלה, במסגרת בקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב - 1982. עם הטלת חסיון על כל חלקי הנוהל, בטרם יישום החלטה זו, נדרש בית המשפט לדיון בעתירה להסרת החסיון. למעשה, הנמקות אותה החלטה מהוות תשתית למתן זכות העיון באותם חלקים אף לאחר הטלת חסיון, זאת לשם הגנת הנאשם. הדברים ברורים, אינם דורשים הרחבה, ואף המאשימה הכירה בכך בהודעתה על נכונותה לאפשר את העיון הנדרש.

יחד עם זאת, אין מעמדה של זכות העיון כזכות ההעתיקה:

"הפסיקה הכירה במעמדה הרם של זכות העיון, אך זכות ההעסקה נתפסת כזכות נלווית ומשנית לזכות העיון, שעניינה, בעיקר, בנוחותם של הנאשם וסניגורו, ולפיכך, הגבלתה אינה מגעת לכדי פגיעה בזכות העיון או בזכות להליך הוגן"
(בש"פ 1072/19 מוסא זנון נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (13.3.2019)).

בנוסף, למול זכותו של הנאשם לעיון והעסקה עומדים אינטרסים וזכויות בעלי משקל, העשויים להטות את הכף:

"פסיקתנו הכירה בשורה של מצבים שבהם אפשר כי זכות העיון והעסקה של נאשם תסוג באיזון למול אינטרסים וזכויות אחרים שעומדים על הפרק"
(בש"פ 9169/17 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 7 (3.12.2017)).

אמנם, ישנם מצבים בהם זכות ההעסקה נדרשת שלא לצרכי נוחות גרידא אלא לבחינה מעמיקה יותר של ראייה מסוימת על ידי ההגנה, דוגמת בחינתה על ידי מומחה מטעמה. במקרה הנדון, בהתחשב באופי טיעוני ב"כ הנאשם אשר מבקשת לבחון האם פעלו אנשי יחידת דרור בהתאם לנוהל, אין מדובר באחד המקרים הדורשים את קבלת העתק הראיה המקורית לשם בחינתה לעומק. קבלת העתק הראיה, במקרה זה, היא נוחות הנאשם ובאת כוחו. לעומת זאת, הטיעונים שהושמעו על ידי נציג יחידת דרור במעמד צד אחד בדיון ביום 8.1.20, מבססים למעשה את טענתה העיקרית של המאשימה בדבר חשיפת שיטות ואמצעים ככל שעותק הנוהל המקורי יעבור לידי ב"כ הנאשם, ויהיה חשוף להפצה בתפוצה רחבה. בנסיבות שכאלה, עלולה להיפגע יכולת יחידת דרור לחשוף עבירות סמים, ובכך לפגוע למעשה באינטרס ציבורי נרחב.

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, אני מוצא כי האיזון הנכון במקרה זה, שלא תהיה בו כל פגיעה בהגנת הנאשם, הוא מתן אפשרות עיון בחלקי הנוהל, בהתאם להחלטה מיום 10.12.19, זאת במשרדי המאשימה. ב"כ הנאשם תוכל לנהל רשימות תוך כדי העיון, ולעשות שימוש ברשימותיה במהלך המשך הדיון בבית המשפט. המאשימה תאפשר עיון זה בדחיפות.

המזכירות תעביר עותק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ג טבת תש"פ, 20 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.